Specifika LHP na území NP a jejich ochranných pásem z pohledu MŽP jako jejich schvalovatele

Ing. Jan Rejzek, Ing. Anna Maturová

seminář Lesník 21. století – 13.3.2025 Kašperské Hory

Ministerstvo životního prostředí

Tato presentace byla vytvořena pro seminář Lesník 21. století, Kašperské Hory, 13. 3. 2025.

Text příspěvku viz https://www.infodatasys.cz/lesnik21-2025/Lesnik2025_Maturova.pdf

Lesy na území NP a jejich OP

Specifické postavení lesů dáno platnou legislativou.

zákon č. 289/1995 Sb., o lesích

- kategorizace lesů – lesy zvláštního určení - § 8 odst. 1 písm. c) LZ
- převažující funkce = naplňování zájmů ochrany přírody

zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

- ochranný režim NP a jejich OP
- dlouhodobé cíle ochrany NP + funkce OP
- nakládání s lesy na území NP

Péče o lesy vázána na ochranný režim, dlouhodobé cíle ochrany a potřeby předmětů ochrany.

HÚL a LHP na území NP a jejich OP

Změna přístupu k lesu ve státním majetku – postupně a v každém NP v různé míře

- odklon od ukazatelů s vazbou na věk
- příklon k nepasečným způsobům a formám hospodaření

Hlavní důvody:

- postupné naplňování dlouhodobých cílů ochrany NP,
- stav porostů,
- potřeby předmětů ochrany.

-> významný dopad na HÚL a tvorbu LHP na území NP a jejich OP

Novela vyhlášky č. 84/1996 Sb.

- posun v rámci snah o zajištění srovnatelných leg. podmínek pro pasečné a nepasečné způsoby hospodaření
- nově zavedeno zjišťování stavu lesa na inventarizační ploše
- rozveden způsob provádění a rozsah zjišťovaných údajů na IP
- umožnění širšího využití metody statistické provozní inventarizace při zpracování LHP
- doposud fakticky jen na státním majetku na území NP a jejich OP
- rozšiřuje možnosti a způsoby jak k lesnímu majetku přistupovat

Statistická provozní inventarizace v NP

Dlouhodobě využívaná metoda pro zjišťování stavu lesa ve státním vlastnictví na území NP a jejich OP.

Metoda umožňuje lépe zohlednit:

- faktický stav porostů (porosty více etážové s nepravidelnou či bohatou strukturou),
- potřeby a zájmy ochrany přírody na území NP a jejich OP.

Dle aktuální právní úpravy zatím realizováno 5 LHP v gesci MŽP:

- LHP pro LHC Stožec (NP Šumava) – schváleno
- LHP pro LHC NP Podyjí (NP Podyjí a jeho OP) – závěrečná fáze schvalování
- LHP pro LHC Maršov, Vrchlabí a Harrachov (KRNAP a jeho OP) – předložen návrh LHP ke schválení

Novela vyhlášky č. 84/1996 Sb. přinesla celou řadu výzev jak do procesu tvorby LHP, tak do procesu jejich schvalování.

- Potřeba stanovit pohled na vnímání věkové struktury předmětných lesních porostů při základním šetření – stejnověké x nestejnověké porosty (vazba na aktuální stav porostů, ale též i na cíle vlastníka při péči o ně).
- Kontrola závazného ustanovení LHP maximální celkové výše těžeb – absence kontrolního SW – spolupráce s NLI.

Výjimky a odchylná opatření dle LZ

Výjimky a odchylná opatření přijímána za účelem naplnění poslání lesů na území NP a jejich OP:

- výjimka dle § 31 odst. 6 LZ - prodloužení doby zalesnění a zajištění lesních porostů
- výjimka dle § 33 odst. 5 LZ – těžba mýtní úmyslná v porostech mladších 80/20 let
- odchylné opatření dle § 36 odst. 1 LZ - úprava obecně daných omezení a limitů plynoucí z LZ, např. umožnění pastvy, úprava velikosti a šíře holé seče

V případě nestejnověkých porostů nelze vybrané limity dle LZ vázané na věk a s tím související parametry aplikovat

- mýtní úmyslná těžba v porostech mladších 80/20 let (§ 33 odst. 5 LZ)
- snižování zakmenění pod 0,7 (§ 31 odst. 4 LZ)
- výchovné zásahy do 40 let věku – závazný ukazatel LHP (§ 24 odst. 2 LZ)
  - pro nestejnověké porosty stanovován ve výši 0 ha
  - řešeno stanovením minimálního plošného rozsahu výchovných zásahů směřujících do mladých porostů potřebných k naplnění cílů ochrany přírody (za použití § 36 odst. 1 LZ)

Závěr

Na území NP a jejich OP je nezbytné při výkonu SSL zohledňovat:

- kategorizaci lesů a z toho plynoucí převažující funkce lesů,
- ochranný režim, dlouhodobé cíle ochrany a potřeby předmětů ochrany,
- specifický charakter a přírodní podmínky každého území.

Aktuální podoba vyhlášky č. 84/1996 Sb.

- přináší nové možnosti zjišťování stavu lesa
- rozšiřuje potenciál pro využití metody statistické provozní inventarizace
- přispívá k nastavování srovnatelných podmínek pro pasečné a nepasečné způsoby hospodaření
- klade nové výzvy jak na zpracovatele LHP, tak na orgány SSL
- přináší celou řadu jak věcných, tak procesních otázek v aplikační praxi
- vyvolává úvahy nad dalším směřování HÚL

mzp.cz

Děkuji Vám za pozornost

Ministerstvo životního prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_zp

Ministerstvo životního prostředí

@ministerstvozivotnihoprostredi